

Vabariigi Valitsus

.04.2022 nr 1-6/22-57/1

Kollektiivse pöördumise
"Üleskutse Sõrve looduskaitseala toetuseks
Harju maakonnas" edastamine

Riigikogule esitati kollektiivne pöördumine, milles kutsutakse üles Vabariigi Valitsust kehtestama Sõrve riiklik looduskaitseala avalikustamise käigus kokku lepitud piirides ja tingimustel, et tagada elurikkuse riiklik kaitse viimasel pealinna vahetus läheduses säilinud terviklikul looduslal.

Riigikogus menetleti pöördumist kooskõlas Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse peatükis 18² „Kollektiivsete pöördumiste menetlemise kord“ sätestatuga. Riigikogu juhatuse 2021. aasta 25. novembri otsusega nr 183 edastati pöördumine edasiseks menetlemiseks keskkonnakomisjonile.

Keskkonnakomisjon arutas kollektiivset pöördumist oma 2022. aasta 20. jaanuari, 8. veebruari ja 4. aprilli istungitel¹.

20. jaanuari istungist võtsid osa kollektiivse pöördumise algatajate, Keskkonnaameti ning Keskkonnaministeeriumi esindajad. Toimus sisuline arutelu, mille käigus tutvustasid osalejad oma seisukohti pöördumises toodud ettepanekute kohta ja vastasid komisjoni liikmete küsimustele. Algatajad selgitasid, miks on Sõrve looduskaitseala kehtestamine vajalik. Keskkonnaameti ja ministeeriumi esindajad andsid ülevaate looduskaitseala kehtestamise protsessi hetkeseisust.

8. veebruari istungil toimus arutelu, millest võtsid osa Eesti Erametsaliidu, Keskkonnaameti ja Keskkonnaministeeriumi esindajad. Erametsaliidu esindajad tutvustasid oma seisukohti pöördumise kohta. Erametsaliidu esindajad ütlesid, et uute piirangute kehtestamisel tuleb erametsaomanikele saamata jäänud tulu õiglaselt kompenseerida.

4. aprilli istungil toimus arutelu, mille eesmärgiks oli komisjoni seisukoha kujundamine pöördumises tehtud ettepaneku suhtes.

Komisjoni liikmed leidsid, et Sõrve looduskaitseala kehtestamine on vajalik, kuna tegemist on ainulaadse liigirikka alaga. Looduskaitseala on oluline rohevõrgustiku toimimise seisukohalt ja tõstab kohaliku kogukonna ja ka paljude Tallinna elanike elukvaliteeti. Igal rohealal on oluline roll kohalike elanike elukvaliteedis, edendades teadmisi loodusväärtustest, pakkudes võimalusi tervisespordiks ja edendades puhkemajandust. Kohalik omavalitsus (Harku vald) on kogukonnana aastakümneid töötanud looduskaitseala moodustamise nimel. Samuti aitab looduskaitseala Eesti riigil täita Euroopa Liidu elurikkuse strateegia eesmärki - võtta 30%

maismaast kaitse alla. Samuti on rohevõrgustik kliimamuutuste leevendajana muutunud ajas aina tähtsamaks.

Komisjoni liikmed nõustuvad Erametsaliidu ettepanekuga, et uute piirangute kehtestamisel tuleb erametsaomanikele saamata jäänud tulu õiglaselt kompenseerida. Arutada tuleks võimalust alternatiivina pakkuda samas piirkonnas asendusmaad.

Komisjoni liikmed tõdesid, et Vabariigi Valitsusel on tarvis teha oluline otsus, kas eelistada kunagi kavandatud kaevandusi või keskkonna kaitset, sest piirkonnas kompromissi leida on keeruline. Vabariigi Valitsusel on vaja kaalutleda ja jõuda otsuseni, mis on piirkonnas kõige olulisemad väärtused. Kaalukaasil on ohtralt inventeeritud linnu- ja taimeliike ning teiselt poolt paekivi kaevandamine. Komisjoni liikmed arvasid, et loodusväärtused, mis sellel alal leiduvad, on kõrgema väärtusega, kui maa all paiknev paekivi, mida annab hankida ka mujalt. Keskkonnakomisjon soovib kõiki ülaltoodud põhjuseid arvestades kaitseala moodustamise menetlusega edasi minna.

Eeltoodust tulenevalt RKKTS § 152¹³ punkti 4 kohaselt edastab keskkonnakomisjon kollektiivse pöördumise Vabariigi Valitsusele seisukoha kujundamiseks. Palun teavitada kujunenud seisukohast kollektiivse pöördumise algatajat ja Riigikogu keskkonnakomisjoni.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Yoko Alender
esimees

Lisa: 1 lehel

631 6511 keskkonnakomisjon@riigikogu.ee

¹³ Kollektiivse pöördumise ja sellega seonduvad materjalid, nt protokollid, on leitavad Riigikogu veebilehel: <https://www.riigikogu.ee/tutvustus-ja-ajalugu/raakige-kaasa/esitage-kollektiivne-poordumine/riigikogule-esitatud-kollektiivsed-poordumised/>